

CARTULARI DE LA CATALUNYA COMTAL

PORTAVEU DE L'INSTITUT D'ESTUDIS
HISTÒRICS MEDIEVALS DE CATALUNYA

**L'INSTITUT VISITA
EL MONESTIR DE
SANT PERE DE RODES**

BARCELONA, desembre 2001

SEGONA ÈPOCA - NÚMERO 5

**AQUESTA PUBLICACIÓ ES DISTRIBUEIX A TOTS ELS CENTRES
OFICIALS I CULTURALS DEL NOSTRE PAÍS I A L'ESTRANGER**

**RELACIÓ DELS CASALS CATALANS
QUE REBEN EL CARTULARI DE L'INSTITUT**

DINS L'ESTAT ESPANYOL:

A Coruña:

Llar Catalana de la Corunya

Còrdova:

Centre Català de Còrdova

Donostia:

Casal de Catalunya a Guipuskoa

Gazteiz:

Cercle Català d'Àlaba

Las Palmas de Gran Canaria:

Casa Catalana de las Palmas

Madrid:

Cercle Català de Madrid

Maó:

Casal Català de Menorca

Pamplona:

Casal Català de Navarra

Saragossa:

Casa Catalana de Saragossa

A L'ESTRANGER:

ALEMANYA

Associació Catalana d'Essen (Essen)

Casal Català d'Hannover (Hannover)

Centre Cultural Català de Colònia (Köln)

ANDORRA

Centre de Cultura Catalana del Principat d'Andorra (Andorra la Vella)

ARGENTINA

Casal Català de Bahia Blanca (Bahia Blanca)

Agrupació Cultural Catalana de Mendoza (San Martín-Mendoza)

Associació Catalana «Montepío de

Montserrat» (Buenos Aires)

Casal Català de Còrdova (Còrdova)

Casal de Catalunya de Buenos Aires (Buenos Aires)

Casal de Catalunya de Paraná (Paraná - Entre Rios)

Casal dels Països Catalans de La Plata (La Plata)

Centre Català de Mendoza (Mendoza)

Centre Català de Rosario (Rosario)

Centre Català de Venado Tuerto (Venado Tuerto-Sta. Fe)

Associació Cultural Catalana (Meadowbrook-Queensland)

Les Quatre Barres (Castelar- Buenos Aires)

Mutual Catalana Germanor (Mendoza)

AUSTRÀLIA

Casal Català de Victòria, Incorporated (Melbourne-Victòria)

Radiodifusió Catalana (Victòria)

Casal Català of New South Wales, Inc (Bexley, New South Wales)

BÈLGICA

Casal Català de Brussel·les (Bruxelles)

Centre Josep Carner - Amics de la

Cult. Catalana (Bruxelles)

BRASIL

«Catalonia» Grup de Catalans de São

Paulo (São Paulo)

CANADÀ

Casal Cultural Muntaner (Ste. Foy

Québec)

Casal Català de Vancouver (Vancouver)

Casal dels Països Catalans de Toronto (Toronto-Ontario)

COLÒMBIA

Camunitat Catalana de Colòmbia (Santa Fe de Bogotá)

Casal Català d'Antiòquia (Medellín)

COSTA RICA

Casal Català de Costa Rica (San José)

Societat de Beneficència de Nat. de

Catalunya (La Habana)

DINAMARCA

Casal Català de Cultura a Copenhaguen

(CCC) (Kobenhavn V)

EQUADOR

Asociación Catalana Ecuatoriana de Negocios (Quito)

Casal Català de Guayaquil (Guayaquil)

Casal Català de Quito (Quito)

ESCÒCIA

Casal Català d'Escòcia (U. of Edinburgh)

ESTATS UNITS

American Institute for Catalan Studies (Texas)

Casal dels Catalans de Califòrnia (Los Angeles)

Fundació Paulí Belle (Bethesda)

North American Catalan Society, Inc.

(Morgantown)

FRANÇA

Aire Nou de Bao (Bao)

Amical dels Catalans d'Alsàcia (Strasbourg)

Casal Català de Grenoble (Meaudre)

Casal Català de Tolosa de Llenguadoc

(Toulouse)

Casal de Catalunya de París (París)

Centre Cultural Català de Perpinyà

(Perpinyà)

Cercle Català de Marsella (Marseille)

GRAN BRETANYA

Casal Agrupació N. Catalana de la Gran Bretanya (Bournemouth)

GUATEMALA

Casal Català de Guatemala (Guatemala)

GUINEA EQUATORIAL

Casal Català de Guinea Equatorial (Bata)

HOLANDA

Casal Català d'Amsterdam (Dordrecht)

ITÀLIA

Associació Catalans a Roma (Roma)

JAPÓ

Centre Català de Kanzai (Chuo-Ku Osaka-Shi)

LUXEMBURG

Centre Català de Luxemburg

(Luxemburg)

MÈXIC

Club de Empresarios Catalanes en México, A.C. (México)

Casal Català de la Península del Yucatán, A.C. (Mérida)

Casal Català de Puebla, A.C. (Puebla)

Casal Virolai, A.C. (Querétaro)

Centre Català de Guadalajara

(Guadalajara-Jalisco)

Orfeo Català de Mèxic, A.C. (México)

PARAGUAI

Centre Català d'Asunción (Asunción)

PERÚ

Casal Català del Perú (Lima)

PUERTO RICO

Casal Català de Puerto Rico (San Juan de Puerto Rico)

SUÈCIA

Les Quatre Barres (Stockholm)

SUÏSSA

Amics Catalans de Berna (Schliem Bei Köniz)

Casa Nostra Baden-Wettingen / Grup Montseny (Wettingen)

Casa Nostra de Basilea (Birsfelden)

Casa Nostra de Suïssa (Wallisellen)

Casa Nostra de Zurich (Zurich)

Centre Català de Lausana (Lausanne)

URUGUAI

Casal Català de Montevideo (Montevideo)

VENEÇUELA

Associació «Nova Catalunya» de Joan Orpí (Barcelona-Anzoátegui)

Centre Català de Caracas (Caracas)

XILE

Agrupació d'Empresaris d'Ascendència Catalana (Santiago de Xile)

Centre Català de Santiago de Xile (Santiago de Xile)

Centre Català de Viña del Mar (Viña del Mar)

CARTULARI

Edita:
**Institut d'Estudis Històrics
Medievals de Catalunya.**

Direcció:
Jaume Bertomeu

Sots-Director:
Ramon Plana

Secretari:
Ignasi M. Busquets

Cap de Redacció:
Lluís Goberna

Coordinadora:
Lluïsa Goberna

Consell de Redacció Col·laboradors:

Josep Alberto.
Isabel F. Bertomeu.
F. Xavier Gregori.
Joan Panadès.
Joana Tarín.

Redacció i Administració:

Vilamarí, 75 baixos int.
08015 Barcelona
Tels. 93 226 73 01
Fax 93 226 78 28
E-mail: estament@eresmas.com

Capçalera:

Copy-Art-Institut.

Impressió:

GAM, Serveis Reprogràfics.

Dipòsit Legal: B-

Els articles signats són de la sola responsabilitat de l'autor i l'equip del Cartulari no necessàriament ha d'estar d'acord amb el contingut dels articles signats.

Editorial

Benvolguts amics.

Tornem a contactar amb vosaltres en aquesta cinquena edició del Cartulari, amb el recull dels actes desenvolupats en els darrers sis mesos.

En aquestes pàgines trobareu un seguit d'actes patrocinats per l'Associació Hispano Egípcia, entitat que torna a realitzar les seves pròpies activitats culturals després de la presentació de la seva nova Junta Directiva, el proppassat dia 16 de juny d'enguany en el sopar celebrat a l'Hotel Alexandra de Barcelona.

Des d'aquestes línies animo a tots els membres de la Junta a dur endavant la tasca cultural de l'Entitat per assolir un millor Agermanament entre Egipte i el nostre País.

D'altra banda, teniu un reportatge de la visita cultural organitzada per l'Institut al Monestir de Sant Pere de Rodes (Alt Empordà), autèntica joia del romànic català primerenc.

Igualment, podeu veure un recull de l'exposició de l'artista-pintora N'Ester Díez, membre de la Unió d'Artistes, al Casal de Cultura de l'Ajuntament de Castelldefels.

Quant al contingut del present Cartulari, és força divers, sempre dins del nostre intent de diversificar-nos en els diferents vessants culturals del nostre país. Així mateix, hem intentat actualitzar el seu disseny en aquesta edició.

En nom de tot l'equip de Redacció del Cartulari, us desitjo unes Bones festes Nadalenques i un Bon any Nou ple de Salut, Pau i Felicitat.

Jaume Bertomeu i Julià

L'INSTITUT D'ESTUDIS HISTÒRICS MEDIEVALS DE CATALUNYA

Aquest CARTULARI és el portaveu de l'Institut. Aquesta és una entitat convenientment legalitzada i domiciliada al Cap i Casal de Catalunya, que té per finalitat aplegar als afeccionats a la història medieval de Catalunya i altres activitats del nostre País.

SUMARI

Pág. 2.-	Casals Catalans.
" 3.-	Editorial i Redacció.
" 4.-	Recordatori.
" 5.-	Informa.
" 6.-	Notícies.
" 7.-	Exposició de la pintora Xela.
" 8, 9 i 10.-	Visita de l'Institut al Museu Egipci.
" 11 i 12.-	Museu Egipci de Barcelona.
" 13.-	Catalans del Món.
" 14 i 15.-	Curiositats.
" 16 i 17.-	La pintora Àurea Arroyo.
" 18 i 19.-	Oratòria, Cavallers i Joglars.
" 20 i 21.-	Les plantes i la medicina.
" 22 i 23.-	Música medieval a Catalunya.
" 24, 25, 26 i 27.-	La visita de l'Institut al Monestir de Sant Pere de Rodes.
" 28.-	Història i llegendes de Sant Pere de Rodes.
" 29.-	Consciència.
" 30.-	Racó de poesia.
" 31.-	Passatemps.
Contraportada.-	Bones Festes
Portada.-	Monestir de St. Pere de Rodes. Foto portada: Lluïsa Goberna.

Des d'aquestes pàgines fem arribar un record per la

Senyora

Na Juanita Molina i Climent

Que ens va deixar el dia 6 d'agost de dos mil u.

Mare de la nostre bona amiga i Germana la Molt Il·lustre Senyora

Na Joana Farín i Molina

Madona de l'Estament i Acadèmica de l'Institut

Per la Senyora

Na Pilar Alvarez i Anguera

Que ens va deixar el dia 12 de setembre de dos mil u.

Esposa del nostre bon amic i Germà

En Josep Mallofré i Porras

De la Unió d'Artistes i Acadèmic de l'Institut

Pel Molt Il·lustre Senyor

En Juan Ignacio Guerrero Barbecho

Que fou Cavaller de l'Estament

Que ens va deixar el dia 28 de setembre de dos mil u.

Pel Senyor

N'Antoni Collado i Rodríguez

Que ens va deixar el dia 25 d'octubre de dos mil u.

Pare del nostre bon amic i Germà el Molt Il·lustre Senyor

N'Antoni Collado i Martínez

Cavaller de l'Estament i Acadèmic de l'Institut

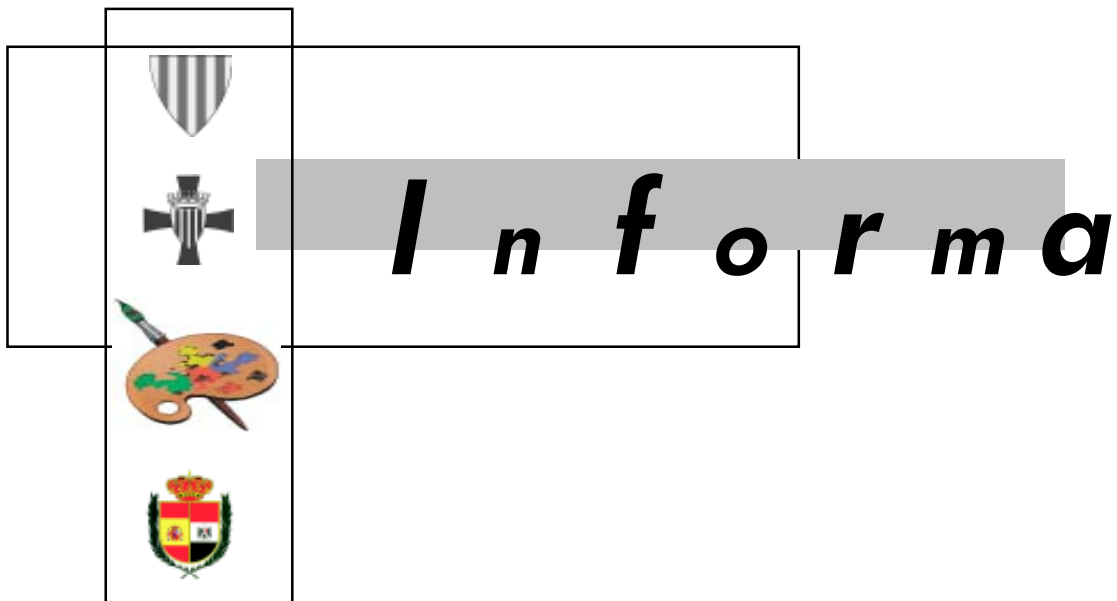
Pel Senyor

En Josep Jasqué i Cignoni

Que fou Acadèmic de l'Institut

Que ens va deixar el dia 26 d'octubre de dos mil u.

El nostre més sincer condol als seus familiars.

El 15 de juny de 2001:

L'Institut i membres de la Unió d'Artistes, van estar presents a l'Exposició de la pintora Xela Esther Díez, al Casal Cultural de Castelldefels.

El dia 16 de juny:

L'Institut conjuntament amb l'Estament i la Unió d'Artistes visita el Museu Egípc de Barcelona i posterior sopar a l'Hotel Alexandra de Barcelona on va ser presentada la nova Junta de l'Associació Hispano Egípcia, i l'entrega del **CARTULARI** n°. 4.

La Hispano Egípcia conjuntament amb l'Institut, l'Associació de Parapsicòlegs de Catalunya i la Federación Española de Parapsicología van celebrar uns sopars-conferències-col·loquis al Restaurant Diagonal de Barcelona:

6 de novembre:

"Las Fronteras del pasado Retroceden" pel Professor Àngel Gordon.

20 novembre:

"El Poder de las Pirámides" Per En Josep Alberto.

El dia 10 de novembre:

L'Institut conjuntament amb l'Estament, la Hispano Egípcia i la Unió d'Artistes, van fer una visita cultural al Monestir de Sant Pere de Rodes i posterior dinar al Restaurant "Hotel Porto Cristo" al Port de la Selva, a l'Alt Empordà (Girona).

NOTÍCIES

EXPOSICIÓ COL·LECTIVA

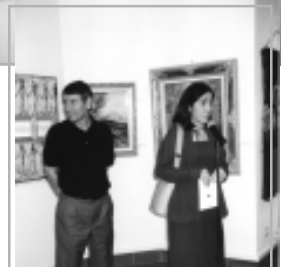
El passat juny, va tenir lloc a la Sala d'Exposicions de l'Estació de Castelldefels una Exposició Col·lectiva, patrocinada per l'Ajuntament d'aquesta localitat. Aquest és el segon any que es fa i esperem que donada la participació i qualitat de les obres, seguirem gaudint d'aquesta iniciativa de l'Ajuntament.

En aquesta exposició hi varen participar dues representants de la Unió d'Artistes, XELA ESTHER DÍEZ i LLUÏSA GOBERNA.

L'acte va ser presentat per l'Alcalde de Castelldefels el Sr. N'Agustín Marina i per la Regidora de Cultura Sra. Na Pilar Abascal. Va assistir un nombrós públic i al final de l'acte, van ser obsequiats amb un vernissatge.

Xela

L'Alcalde i Regidora de Cultura de Castelldefels

Lluïsa Goberna

DIA MUNDIAL DEL TURISME

El dia 27 de setembre va ser guardonada l'ASSOCIACIÓ HISPANO EGÍPCIA amb la distinció "IMPORTANTES DEL TURISME 2001", dins de la celebració del "Dia Mundial del Turisme".

Presidia la comissió organitzadora l'Illm. Sr. En Francisco Llatjós. Durant la jornada es van fer diversos actes, culminant amb un Sopar de Gala a l'Hotel Princesa Sofia-Inter Continental, on es va fer entrega, per les personalitats assistents, de les esmentades distincions.

Va recollir el guardó, el Vice-President de l'ASSOCIACIÓ HISPANO EGÍPCIA el Sr. N'Àngel Gordon.

CASALS CATALANS ARREU DEL MÓN

Des del darrer CARTULARI hem rebut correspondència i les respectives publicacions del Casals Catalans següents:

CERCLE CATALÀ DE MADRID, President Sr. En. Joan Adroher i Colubert, publicació **NOTÍCIA CATALANA**.

CENTRE CATALÀ DE LAUSANA, SUÏSSA, presidit pel Sr. En Francesc Bellmunt, la seva publicació **BUTLLETÍ**.

AMICS DE LA CULTURA CATALANA, de BRUSSEL·LES, Secretària Sra. Na Mercè Roca i Masgrau, la seva publicació **LLIGAM**.

Des d'aquestes línies fem arribar el nostre agraïment a aquests Casals.

EXPOSICIÓ PINTURA DE

UNIÓ D'ARTISTES

XELA ESTHER DIEZ

El passat 15 de juny, la pintora XELA, de la Unió d'Artistes, va fer una exposició individual al Casal de Cultura de Castelldefels, (antiga Casa Can Ballester). Un indret idoni per a fer-hi exposicions. Per la bellesa de la seva torre de defensa i els jardins que l'envolten.

XELA va presentar una obra majoritàriament d'oli i amb un gran domini de la pinzellada i del color. És una pintora amb un llarg camí fet, ple de sensibilitat. La seva obra es pot veure, com una mescla, molt sensitiva de realisme i per altra banda d'una abstracció amb una força i total llibertat creadora de la forma i del color. Dos conceptes que l'autora uneix dins seu en un subtil punt d'equilibri.

Va presentar l'exposició el Professor Panadès, que amb la seva eloqüent oratòria, va ressaltar l'obra de l'artista. Després la mateixa XELA, va demanar al President de l'Institut, que dirigís unes paraules al nombrós públic assistent.

Seguidament es va servir un vernissatge i per tancar l'acte, vàrem poder escoltar un magnífic recital del cantautor i poeta Tony Poza.

Grup d'assistents

*presentant
l'exposició*

REPORTATGE DE LA VISITA DE L'INSTITUT

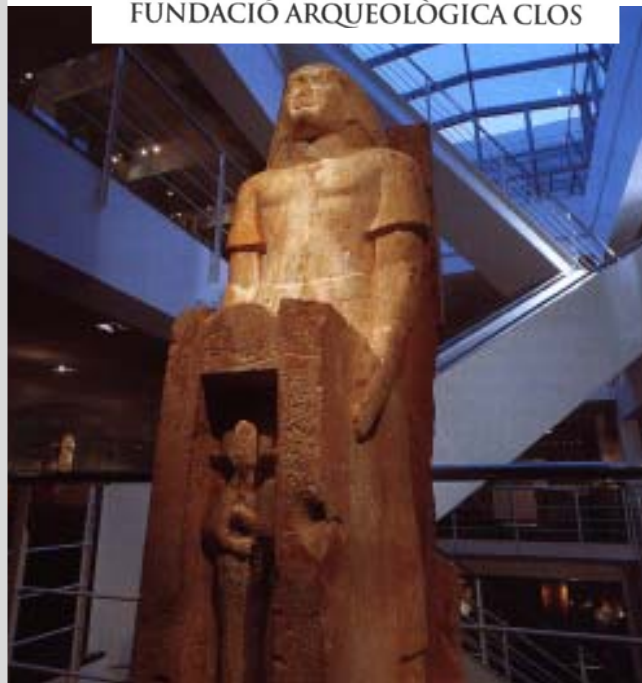

AL **MUSEU EGIPCI DE BARCELONA**
FUNDACIÓ ARQUEOLÒGICA CLOS

Conec Egipte, però davant dels egipcíols que ens van acompanyar em sento com un pàrvul, així que dintre d'aqueixa Revista trobareu explicacions molt més detallades del que jo pugui dir dins d'un context acadèmic i científic del que va ésser una de les cultures més antigues del món.

Cap de les nostres anteriors visites van comptar amb tants assistents com la que vam fer el dia 16 de juny del 2001, al Museu Egipci de Barcelona, de la Fundació Arqueològica del Sr. Jordi Clos. Érem més de 60 i ens vàrem concentrar davant el Museu, aproximadament a $\frac{1}{4}$ de 9 del vespre. Dos guies, un de parla catalana i un altre de castellana, ens esperaven, doncs la visita era a porta tancada, per a nosaltres sols. Dividits en dos grups ens vam traslladar uns al primer pis i els altres al segon, després a la inversa.

L'esforç que ha fet el Sr. Jordi Clos pel Museu tan sols ho pot acreditar qui hagi vist el del Caire, el que coneix Egipte.

Ens cridà l'atenció, entre d'altres moltes coses, el bust d'uns babuïns que deien estaven relacionats amb el Sol, xisclant quan sortia l'astre rei. I un gran desplegament d'objectes històrics que, com dic abans, trobareu molt més ben explicat per egipcíols.

Sarcòfag

El Museu compta amb dues mòmies autèntiques, varis sarcòfags (sarcòfag vol dir "Senyor de la Vida") i estaven coberts amb unes xarxes de benes, fusta i pasta vidriada. El fang també s'utilitzava en la seva construcció. Segons la història l'esperit del difunt podia travessar les parets del sarcòfag.

L'autor del reportatge i la seva esposa a la tomba de TUTANKHAMON

Terrassa Hotel Claris

Del Museu ens vàrem traslladar al magnífic Hotel Claris, des d'on vàrem gaudir d'una excepcional vista de la Barcelona de nit. Allí, per atenció del Sr. Clos, ens varen obsequiar amb una copa de Cava i uns minuts de descans a la terrassa.

Seguidament i com ja eren més de les 22,30 hores, ens vàrem anar, fent una petita passejada, cap a l'Hotel Alexandra per sopar. Per cert un bon sopar, animat pel record de les meravelles que havíem vist i els seus pertinents comentaris.

Després de les postres, el secretari de l'INSTITUT el senyor Ignasi M. Busquets, ens va recordar que Barcelona i El Caire estaven Agermanades i el Sr. Jaume Bertomeu, President de l'Institut va ampliar les paraules del Secretari, explicant que l'Associació Hispano Egípcia es va fundar l'any 1990, presentant a continuació la nova Junta de l'esmentada entitat.

El professor Panadès va lloar amb la seva habitual improvisació la festa que ens havia ofert l'Institut. També el senyor Àngel Gordon va llegir el conte inclòs en el Cartulari de juny, escrit per ell mateix.

Com a colofó de l'acte es varen rifar gran quantitat de llibres, papirs, quadres i un Obelisc egipci. A tots els donants agraïm profundament la seva gentilesa.

Hotel Alexandra

Després es va repartir, com a cada semestre, el CARTULARI primer del Segle XXI.

Com que ja eren les 3 de la matinada es va donar per acabat l'acte, anunciant, sense assegurar-ho, que la propera visita seria al Monestir de Sant Pere de Rodes.

Bona nit...perquè la veritat és que ho va ser.

LLUÍS GOBERNA CASACUBERTA

Hotel Alexandra

El pintor Josep Mallofré, entregant el seu quadre a la guanyadora

El pintor Joan Arxé fent entrega del seu quadre.

El pintor Emilio López Navarro, amb el guanyador del seu quadre.

El pintor Francesc Deltell, entregant el seu quadre.

En Josep Alberto amb la guanyadora d'un dels papirs.

Quadre del pintor Antonio Collado, entregat per Mossèn Llaquet.

La pintora Lluïsa Goberna, fent entrega del quadre sortejat.

La guanyadora de l'obelisc egipci, amb el President i J. Alberto que li va fer l'entrega

MUSEU EGIPCI DE BARCELONA

**Josep Alberto
Egipciol**

En un espai expositiu de nou-cents metres quadrats, ambientats de manera moderna i acollidora, s'exhibeixen prop de cinc-cents objectes que permeten al visitant conèixer i apropar-se a una de les cultures més ullprenedores i enigmàtiques de la història de la humanitat.

Existeixen varies peces que sens dubte ens varen cridar la nostra atenció. Una d'elles, i possiblement la més peculiar, és una estela de **Cleopatra VII** en la que es pot apreciar a la reina fent una ofrena a la Deessa **Sekhmet**, amb el seu germà **Ptolomeu** immediatament darrere d'ella. Amb això es demostra, en aquesta peça única en el món, que qui va regnar en tot moment va ésser ella i no el seu germà.

Egipte fou el bressol de moltes cultures. Entre elles, com tots ja sabeu, la grega i la romana, a partir de les quals ens arribaren molts dels seus coneixements i dels seus mites fins els nostres dies.

Si Egipte és enigmàtic, no ho són menys els seus Déus, els quals varen començar per la tríade primigènia que fou formada per **Osiris**, **Isis** i **Orus**, a banda de la Deessa **Neftis** i el seu marit i germà el Déu **Seth**, el qual per enveja va assassinar al seu germà Osiris.

Totes aquestes divinitats les varem veure en diferents figures durant la nostra visita, on va destacar amb especial interès un bust d'or del Déu Osiris, així com una figura sencera del Déu Osiris amb la seva muller Isis protegint-lo amb les seves ales. També varem gaudir amb la figura d'Isis alletant a Apòcrates. Amb la figura de la Deessa Neftis agenollada que data de l'any 715 a.C. i que

*Isis i Osiris. Bronze
(715-332 a.C.)*

conserva un estat esplèndid llevat de ser de fusta, a diferència de les anteriorment esmentades que són de bronze.

Una de les figures que amb més força ens va impressionar va ser el bust de la Deessa **Sekhmet**, construït amb granit rosa d'Assuàn, i que van venerar tots el faraons per a tractar-se de la Deessa del poder i de la guerra, esposa del Déu **Ptah**, del qual hi trobarem una figura perfectament conservada que data del 664 a.C.. De la Deessa Sekhmet existeix una capella secreta al temple de Karnak, la qual aconsello que visitin tots aquells que tinguin l'oportunitat de viatjar a aquest país, en tractar-se d'un punt d'especial interès per la força i energia que desprèn l'estàtua d'aquesta Deessa, que es percep i se sent a l'ambient. Aquesta visita no és possible sense abans haver formulat la corresponent sol·licitud i el seu posterior permís especial.

*Deessa Neftis. Fusta
(715-332 a.C.)*

També varem contemplar un dels sarcòfags dedicats a la **Dama de Kemet**, del 150-200 a.C., que crida l'atenció en veure la diferència de representació en la pintura del mateix, doncs els trets que allí trobem ja són més hel·lènics o romans que no pas egipcis. De tota manera, poguérem comprovar la importància que els antics egipcis donaven a les formes i als colors, ja

*Mòmia «La Dama
de Kemet»*

que en el sarcòfag podem veure-hi parts daurades, i per a ells l'or era la pell de **Ra** així com els cabells sempre els representaven de color blau com el lapislàtzuli.

Una condició indispensable per a passar al “**Duat**” (el més enllà) consistia en que el difunt pogués ésser reconegut per la pintura que s'hi representava a la tapa del sarcòfag, així com també que el seu cos fos conservat per a aquest pas. Per aquest motiu els antics egipcis desenvoluparen la tècnica de la momificació, i ho van fer amb una perfecció tal que per a nosaltres encara avui en dia és inaccessible. Amb aquestes tècniques feien que el cos, la part física o també anomenada “**Ba**”, i la part espiritual o “**Ka**”, romanguessin juntes i reconegudes per tal d'assolir la vida eterna.

La primera momificació coneguda a l'antic Egipte fou precisament la del Déu **Osiris**, ja que la seva muller Isis va reconstruir-lo després de ser desmembrat pel seu germà Seth en 14 trossos. Fent servir benes, amb l'ajut de la seva germana la Deessa Neftis, el varen embenar, i és per això que a aquesta manera de fer la coneixem com “posició Osiríaca” (amb els braços creuats, l'esquerre sobre el dret), essent aquesta la forma en que momificaven als seus morts.

Conjunt de vasos Canopis
(664-525 a C.)

D'altra banda, també hi eren els **Vasos Canopis**, imprescindibles en tot ritual funerari i de momificació en tota la història de l'antic Egipte. Aquests estan representats amb les figures del Déu **Thot**, símbol de la intel·ligència i la saviesa, i hereu de **Ra**; el Déu **Anubis**, representat pel xacal i guardià de les tombes; la Deessa **Neftis**, plasmada amb el seu bust i protectora dels sarcòfags; i, finalment, la figura del Déu **Orus** representada pel falcó i protector de la vida.

Igualment, hi havia el sarcòfag encartonat de l'anomenada **Dama de la Casa** de la XXII Dinastia, la qual es troba de costat mirant cap a l'esquerra

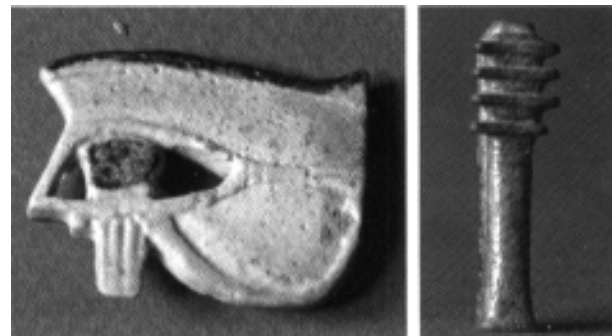
per l'efecte de la humitat i la sequera del temps; i que també destaca per la quantitat d'amulets de protecció, pels seus colors i la seva bona conservació.

Dama de la Casa
(945-712 a C.)

Són moltes les peces que ens varen cridar l'atenció, entre les quals destaquen els amulets de protecció que posaven a les seves tombes i que també duïen en la seva vida quotidiana, com per exemple el “**Udjat**” o “**Ull d'Orus**” i el “**Djed**” o “**Pilar d'Osiris**”.

Entre els objectes d'ús quotidià destaquen uns plats i vasos construïts en Diorita, que com ja sabem és el mineral més dur

Amulets que representen el «Ull d'Orus» i el Pilar d'Osiris.
Pasta Vidriada. (715-332 a C.)

després del diamant, i que en l'actualitat només es pot treballar amb estris de cabur de tungstè o corindó, i que els egipcis ja treballaven amb una extrema perfecció a l'època de Keops (2500 a.C.).

Quant al mobiliari, hem de destacar un llit tallat en fusta de cedre del Líban amb les potes en forma de lleó, amb la part de les extremitats més alta que la part del capçal, la qual cosa ens confirma que ja coneixien els beneficis de dormir amb les cames una mica elevades.

Després d'haver gaudit d'una part de la cultura, coneixements i saviesa d'aquells antics egipcis que varen construir retent culte a la bellesa i a la perfecció, emprant tota la seva existència a la preparació del més enllà, finalitzem la nostra visita amb un sentiment de comprensió i admiració enfront a aquests homes i dones que ens van donar a conèixer una part de la seva forma de ser, d'estimar i de viure.

Isabel F. Bertomeu i Galindo

City Hall de Toronto

Un pensament Canadenc

Aquest matí, quan agafava el tren, com cada dia per anar a la facultat, m'han donat el diari «Metro» (8.11.01) i el quadret que tenen en un racó on posen estadístiques i informació general anomenat «cifras y hechos» m'ha cridat l'atenció. En deia que «Casi la mitad de los 2,4 millones que constituyen la población de Toronto, nació en otros países. En aquella ciudad hay 106 grupos nacionales de más de mil personas.» Aquest quadret m'ha alegrat el meu dia. Per què?

Primer, apart que Toronto és la meva ciutat natal, i he sentit molt d'orgull per ser canadenc, que a Canadà hi ha molta tolerància, en general (sempre hi ha alguna excepció), per les diferències de la gent. Pots imaginar més de 106 grups nacionals que poden conviure en la mateixa ciutat? Com pot ser? És molt simple, això s'ensenya als nens molts petits, llavors creixen amb aquest coneixement molt especial, l'acceptació de persones diferents, sigui quina sigui la diferència. Jo crec que això és un coneixement molt important per una persona. Permet a la persona conviure amb molta gent també en diferents llocs. És un tipus de respecte molt important en el nostre món d'avui, com ha dit el president mexicà, el llicenciat Benito Juárez, «**el respecte als drets dels altres és la pau**».

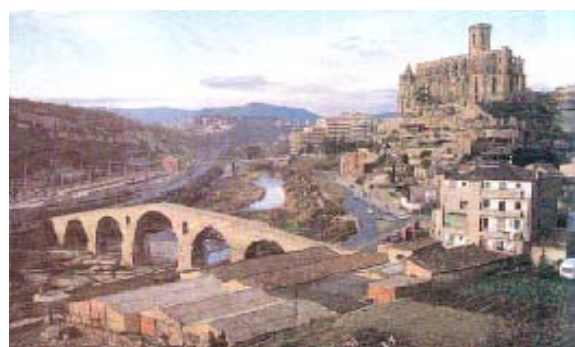
En segon lloc, aquest petit quadret m'ha alegrat molt, perquè és molt estrany rebre notícies canadenques en aquesta part del món. Els articles amb una noció canadenc són pocs i molts espaiats. Normalment, les notícies que es comuniquen entre països són negatives i sensacionalistes. Suposo que molta gent que viu en altres països que no són el seu país natal es troben amb el mateix problema, volen rebre notícies del seu país, però no apareixen en els diaris molt sovint. El món no s'està fent petit? Llavors, què fer? Internet ens ajuda per mantenir el contacte amb els diaris del nostre país.

Al final, aquest petit quadret, amb una frase ha descrit una ciutat multicultural i ha fet sorgir sentiments i pensaments que només se senten a vegades, només quan t'arriben notícies del teu país natal.

Castell de Miravet

Castell-Monestir de Sant Miquel D'Escornalbou

Pont Vell i Seu de Manresa

Per travessar l'Ebre des de Ginestar, no hi ha res millor que fer-ho pel deliciós pas de Barca de Miravet. Des del marge esquerre el panorama és extraordinari: l'Ebre i, a l'altre banda, l'imponent Castell de Miravet, veritable joia arquitectònica, que s'eleva impressionant, sobre un morro rocallós. Al costat de l'església hi ha una escala de cargol de 44 graons que dona a la terrassa superior, que anomenen *la Lluna*, i que és un mirador extraordinari de l'Ebre.

Castell-Monestir de SANT MIQUEL D'ESCORNALBOU (Riudecanyes). El castell està documentat l'any 1153. Tant el castell, centre d'una àmplia baronia, com l'església de Sant Miquel foren habitats per canonges agustinians fins al 1574.

La història tot sovint és plena de llegendes, i Manresa també té la seva, la qual se situa cap a l'any 1309 a.C., quan Hèrcules Egipci fundà una ciutat anomenada MINORISA, entre els rius Cardener i Llobregat, i que era la més petita de totes les ciutats que havia fundat, d'ací el seu nom.

Recollit en un manuscrit del segle XIII, els poemes anònims de Carmina Burana són un dels millors exemples de la lírica llatina medieval de temàtica amorosa. Una exaltació de l'erotisme i alegria de viure que va servir d'inspiració al compositor Carl Orff.

Pont de Borito (Noguera de Cardós)

Observar els ponts medievals del Pallars Sobirà és una bona excusa per visitar aquesta comarca. Els ponts medievals de la Vall de Cardó, és una magnífica excursió per compaginar història, vegetació i paisatges.

Les Bases de Manresa. A la ciutat de Manresa va tenir lloc la firma del document: **BASES PER A LA CONSTITUCIÓ REGIONAL CATALANA**, més coneguda amb el nom de Bases de Manresa, la primera formulació constitucional catalanista de fórmula federalista.

El Centre Bonastruc ça Porta està situat al cor del Call o Barri Jueu de Girona, al qual s'hi accedeix per un carrer estret i costerut que, tancat de temps molt reculats, fou obert per l'Ajuntament de Girona l'any 1975. Enhorabona per aquesta iniciativa de l'Ajuntament portada a terme tots aquests anys, perquè és un indret digne de visitar.

Un toc medieval va ésser el dia de Sant Jordi a la Catalunya Nord, a Perpinyà, el tradicional intercanvi de llibres i roses però també recordant els orígens d'aquesta tradició, que es remunta a l'Edat Mitjana.

Centre Bonastruc ça Porta (Call de Girona)

Cartoixa d'Escaladei, fundada en el segle XII per Alfons el Cast, fou la primera cartoixa de la península. Arribà a tenir tres claustres amb un total de 30 cel·les, després de successives ampliacions que s'estenen fins al segle XVII.

Portalada de la Cartoixa d'Escaladei

Al Museu d'Història de Catalunya hi pots: moldre blat com ho feien els íbers, pujar dalt d'un cavall, posar-te una armadura de cavaller medieval....., en definitiva, passejar-te per la història del nostre país.

Una altra "curiositat" és que Mataró, com a novetat, va exhibir un taller en el que es podia veure com s'elaboraven les neules a l'edat mitjana.

Recopilació i extracte de diverses fonts que parlen de la Història del nostre país.

SOLUCIÓ PASSATEMPS

TUNISIA - ALGÈRIA - MARROC
SUD-ÀFRICA - TANZÀNIA - SENEGAL
EGIPTE - TOGO - GUINEA - MALAWI

ÀUREA ARROYO

L'art amb el pinzell

ÀUREA ARROYO LÓPEZ va néixer a Barcelona l'any 1956.

Va cursar els estudis de Batxillerat als Col·legis Montseny i Liceu Pedagògic de Barcelona.

S'inicia en la pintura als quinze anys fent els seus primers dibuixos.

A l'Escola de Pintura de les Cotxeres de Sants, perfecciona la seva tècnica i completa la seva formació de la mà del gran pintor Rafael Garrich.

És **Acadèmica** de l'INSTITUT D'ESTUDIS HISTÒRICS MEDIEVALS DE CATALUNYA.

Assessora artística de la casa CURVER.

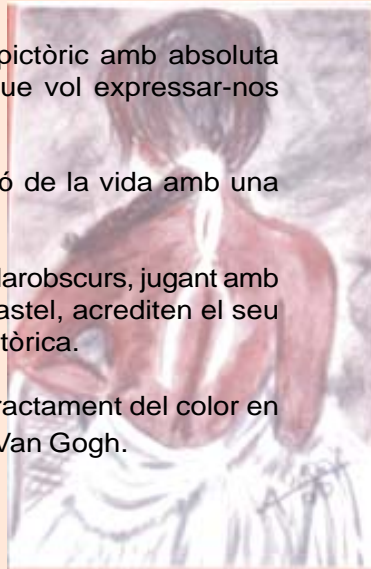
Assessora artística del C.E. LAIETÀ.

És una persona que s'enfronta al tema pictòric amb absoluta honestat, i que sap perfectament el que vol expressar-nos mitjançant la seva obra.

Imprimeix amb el seu pinzell la seva visió de la vida amb una claredat diàfana.

El seu tractament del color, els contrastos claroscurs, jugant amb una harmonia romàntica amb tonalitats pastel, acrediten el seu transcórrer en el camí de la maduració pictòrica.

No podem deixar d'esmentar que el seu tractament del color en determinats quadres l'apropen a l'estil de Van Gogh.

EN LA SEVA TRAJECTÒRIA ARTÍSTICA DESTAQUEN, ENTRE D'ALTRES, LES EXPOSICIONS SEGÜENTS:

SALA DEL R.A.C.C.

Barcelona.

Patrocinada per "Grifé & Escoda".

Individual. Febrer 1995.

CASA DE MADRID

Barcelona.

Individual. Gener 1996.

HOTEL ESTELA BARCELONA

Sitges (Barcelona).

Col·lectiva. Març 1997.

GALERIA VALENTÍ

Sitges (Barcelona).

Col·lectiva. Maig 1998.

CERCLE DE LES ARTS I DE LES LLETRES

Andorra.

Col·lectiva. Juny 1998.

REIAL CLUB DE POLO DE BARCELONA

Barcelona.

Individual. Juny 1998.

GALERIA VALENTÍ

Sitges (Barcelona).

Col·lectiva. Maig 1999.

ALTILLO DEL EXPLORADOR

Barcelona.

Individual. Febrer 2000.

GALERIA LA BRUIXA DE SANT POL

Barcelona

Col·lectiva. Maig 2000.

GALERIA ART NOVELL

Barcelona.

Col·lectiva. Setembre 2000.

GALERIA ARTEC

Castelldefels (Barcelona).

Col·lectiva. Octubre 2000.

PUBLICACIONS

“EL PERIÓDICO DE CATALUÑA”
“El día por delante.”

Dia 2 de gener de 1996.
Dia 30 de gener de 1997.
Dia 15 de març de 1997.

**“CARTULARI DE LA CATALUNYA
COMTAL”**

Desembre 1999
Juny i desembre 2000.
Juny i desembre 2001.

ENTREVISTES RADIOFÒNIQUES I TELEVISIÓ

ONDA RAMBLA
“La pintura”
4 d'agost de 1999.

TV3 (TELEVISIÓ DE CATALUNYA)
“Agenda Cultural”
2 de gener de 1996.
30 de gener de 1997.

TRANSCRIPCIÓ DE LA CRÍTICA REPRODUÏDA AL “PERIÓDICO DE CATALUÑA” (2.01.1996)

“ **AQUAREL·LES.** Els claroscurs i els tons pastel que utilitza l'artista Àurea Arroyo López a les seves obres poden contemplar-se avui a la Casa de Madrid. Algunes reminiscències a l'estil de Van Gogh, facilitat per a la tècnica del carbó, l'aquarel·la i l'oli, són algunes de les seves característiques més rellevants “ .

ORATÒRIA, CAVALLERS I JOGLARS

Professor Joan Panadès

1a. PART: ORATÒRIA

“L'eloqüència és la pintura del pensament”

Pascal

“El que sedueix a un jutge amb el prestigi de la seva eloqüència em sembla més culpable que el que el corromp amb diners”

Ciceró

“Els homes són més eloqüents que les dones, però les dones tenen major poder de persuasió”

Randolph

Joan Panadès durant un dels seus discursos

Oratòria, què entenem per oratòria? L'oratòria és l'eloqüència, és la retòrica, és la dialèctica? És simplement l'art de parlar? Fins a quin punt la retòrica clàssica ha influït en l'oratòria moderna?

Si acceptem una de les definicions de l'art que diu: és la virtut o la disposició per a fer una cosa, podríem definir l'oratòria com l'art de parlar. Però l'art és també el conjunt de preceptes i regles necessàries per realitzar quelcom correctament.

D'aquestes definicions, podríem deduir que l'art de la paraula o l'art de parlar és la virtut o disposició de dominar-la i l'observança de les regles necessàries per al bon ús d'aquesta paraula.

Si acceptem que l'eloqüència és la facultat de portar la persuasió als altres, per tant és l'eloqüent en el seu sentit més ampli, tot el que té força de persuasió: les llàgrimes, els diners, la bellesa, la dignitat..., en un sentit més estricte, l'eloqüència serà la facultat de persuadir per mitjà de la paraula.

Si per altra banda, entenem també que l'oratòria és l'art de persuadir per mitjà de la paraula, ens trobem que oratòria i eloqüència serien el mateix, però matisant més, l'oratòria seria una eloqüència perfeccionada per la tècnica o com deia Ciceró, eloqüència artificial.

*Geni del Senat
segle II d.C.*

Són moltes les definicions que s'han donat de l'oratoria; aquesta diversitat neix de considerar indistintament els mots retòrica, eloqüència, dialèctica, etc. per oratoria. Quintilià la defineix en les seves **Institucions oratòries** (Llib. 2n cap. 17) com l'art de parlar bé i Ciceró en els **Diàlegs** (Llib. 1 pàg. 38) afirma que l'ofici de l'orador és dir d'una manera acomodada a la persuasió.

Per partir d'alguna base, els diccionaris a l'abast defineixen orador (del *llatí oratorius*) com l'adjectiu pertanyent o relatiu a l'oratoria o a l'eloqüència.

A nosaltres ens agrada molt la definició del català Cammany i de Montpalau, que proposa en la seva **Filosofia de la Eloqüència** -obra en dos volums, editada a Barcelona el 1826, si bé publicada en castellà-, que l'eloqüència no és altra cosa, parlant amb propietat, que el do feliç d'imprimir, en calor i eficàcia en l'ànim dels oients, els efectes que tenen commogut l'esperit nostre.

Una altra definició per a mi molt bona és la del català, Jaume Bofill i Mates: "l'oratoria és dinàmica. Com totes les arts, ve condicionada per la naturalesa dels materials. L'orador juga, més ben dit, lluita amb les paraules. La inspiració és, a les seves mans, com una petita eina de picapedrer: amb ella treu espurnes de cada mot. Sovint es rectifica ell mateix, precisa cada vegada més, fins a trobar la frase justa, la paraula definitiva, és a dir, la paraula colpidora i dóna en espectacle la seva obra i l'exercici de fer-la".

És generalitzat un concepte mal entès que l'orador neix, quan per contra, l'orador es fa. Hi ha una frase antiga llatina que confirma això: "**el poeta neix, l'orador es fa**".

Naturalment, amb qualsevol activitat hi ha persones que tenen més predisposició o facilitat que d'altres, però això també passa en nedar, anar amb bicicleta i en temes intel·lectuals...

Per acabar, si partim de la base que la paraula és un privilegi solament humà, entre tants animals que estan al planeta Terra, arribaríem a la conclusió que aquest art de la parla, i per tant de l'oratoria, és una exclusiva de l'home.

*L'Orador
(segle I a C.)*

LES PLANTES I LA MEDICINA

Joana Tarín i Molina

La idea que l'home primitiu tenia de les plantes l'associava amb els mites, les supersticions i la màgia, però l'aplicació de les plantes a la medicina és tan vella com la humanitat i en moltes èpoques ha representat l'únic mètode de curació de les malalties.

Tanmateix que les herbes es feien servir des dels temps més ancestrals, el saber popular ha estat transmès únicament de paraula i mitjançant la pràctica.

Des d'uns 5000 anys a.C. aquesta informació va quedar reflectida al primer herbari o el PEN TSAO xinès, escrit per SHEN NUNG emperador de la Xina,, amb gran contingut de detalls referents a cents de plantes, moltes de les quals encara es fan servir avui dia. En aquesta mateixa època ja existien a Egipte escoles oficials de botànica. Sembla ser que els egipcis tenien llibres de medicina abans de l'any 3500 a. C.

Flors de Lotus en un relleu d'una tomba egípcia

Esculapi

El primer gran "Déu de la medicina" grega va ser amb una serp cargolada que passà a ser metges i botànics de l'època els veritables coneguts amb el nom d'ASCLÈPIADES.

Esculapi, representat amb un bastó l'emblema del metge actual, i són els fundadors de la medicina grega

Hipòcrates de Cos "el pare de la medicina" era fill organitzà el seu propi herbari, va fer servir les Grècia pel fundador de la gran Escola Jònica de

d'un asclèpiade, encara que no classificacions egípcies portades a Medicina, Tales de Mileto.

Aristòtil considerava que les plantes i tots els principi vital i va crear una concepció filosòfica de

altres éssers vius tenien una psique o les plantes i la seva naturalesa.

Dioscòrides va compondre un tractat de Matèria detallaven les propietats de més de sis-centes

Mèdica en cinc llibres en el que es plantes medicinals.

Després d'Aristòtil, Dioscòrides i Galè, l'estudi de la botànica mèdica es va interrompre a Europa fins a mitjans del segle XV.

Hipòcrates

Els coneixements actuals de les virtuts medicinals de les plantes provenen de diverses fonts històriques, religioses, místiques i folklòriques entre d'altres, així com l'observació mèdica moderna.

Diu en Paracels metge i químic suís del segle XVI:

"Aquell que pot curar malalties és metge. Ni els emperadors, ni els papes, ni les escoles superiors poden crear metges. Poden conferir privilegis i fer que una persona que no és metge aparegui com si ho fos, poden donar-li permís per matar, però no poden donar-li pas el poder de sanar. No poden fer-lo metge veritable sino ha estat manat per Déu".

Hi ha un coneixement derivat de l'home i un altre que esdevé de Déu per mitjà de la llum de la Natura.

La força creadora de la Natura és un esperit invisible i sublim, és com un artista i un artesà al plegat. Conegut és, segons la medicina antiga, que les condicions astrològiques que havien en el moment de la collita de les plantes tenia una gran influència sobre les virtuts que podrien tenir.

Exemplar de Donzell comú representat en una edició del segle XIV de l'herbolari de Dioscòrides.

Com es pot deduir els antics tenien veritable fe en el que les herbes podien arribar a fer, ja que pocs remeis tenien al seu abast.

Avui dia els avenços de la ciència són cada vegada més efectius, es disposen de molts més medicaments i metges per guarir i poder sanar les malalties, encara que jo crec que també hem de tenir en compte el que la Natura ens ofereix tan generosament perquè nosaltres també som una part d'aquesta Natura i estem fets segons la seva llei.

Com un acte d'homenatge a la Natura vull donar fi a aquest escrit evocant una frase del gran poeta **Rabindranath Tagore**, que diu:

“Els homes maltractem i humiliem la Natura i ella ens ofereix les seves flors”

Mandràgora, s'arrencava amb l'ajut d'un gos, Doncs es creia que al tocar-la provocava la mort.

Bibliografia: Gran Enciclopedia Sarpe Plantas y Flores. Botánica Oculta Ed. Kier S.L.

PROPIETATS D'ALGUNES PLANTES

ALLS: Els egipcis feien grans honors a aquest bulb. Els grecs en canvi prohibien entrar al temple als que havien menjat alls. La seva acció medicamentosa ha estat reconeguda en totes les èpoques.

ÀLOE: Les locions del seu suc barrejat amb vinagre evita la caiguda dels cabells.

ARTEMÍSIA: També es coneguda com l'herba de San Joan, es fa servir amb èxit per l'epilèpsia.

BISTORTA: Serveix per curar les inflamacions de la boca i enfortir les genives.

BUGLOSSA: Per les palpitations del cor.

CAMAMILLA: La beguda feta per infusió d'aquesta flor s'usa com estomacal.

CANVELLA: Per les indigestions, emocions fortes, síncope, espasmes, etc.

FONOLL: Facilita la digestió.

MELISSA O TARONGINA: D'olor i sabor a llimona, s'obté una beguda espiritosa, va bé pels mals de cap.

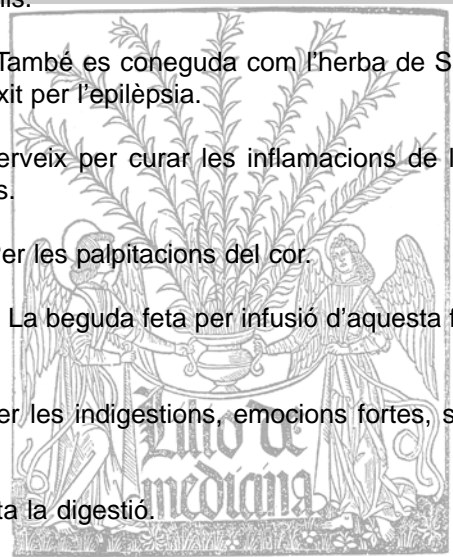
PI: Els botons del pi són bons pels refredats, asma i bronquitis.

RICÍ: De les llavors d'aquest arbust s'extreu un oli emprat com a purgant.

ROMANÍ: Té qualitats tòniques i estimulants.

VALERIANA: Per l'insomni i tranquil·litzant.

Fins aquí un petit recull de les qualitats d'algunes herbes.

Gravat en fusta de l'Edat Mitjana on es representen unes assutzenes, cultivades d'ença l'any 1000 a.C.

MÚSICA MEDIEVAL A CATALUNYA

Francesc Xavier Gregori i Bertomeu
Professor de Música

El desenvolupament de la música medieval a Europa i conseqüentment a Catalunya va seguir dues vessants: la religiosa i la profana. Sense entrar en l'estudi tècnic de cadascuna, podem esmentar algun tret com pot ser el caràcter íntim de la música religiosa en les esglésies i monestirs i el caràcter popular de la música profana en mans de joglars i trobadors.

L'Edat Mitjana és el període de formació musical religiosa conegut per **cant gregorià**. Aquest cant, en llatí i d'origen romà, es va escampar ràpidament i, per la qual cosa, en molts països es van crear *Schole cantorum*. Concretament als Països Catalans la primera va ser la de Terrassa.

Aquesta primera música litúrgica era monòdica, tenia només una línia melòdica. No utilitzava les escales que coneixem avui dia, sinó que feia servir els modes (sistema especial d'escales). Cada mode representava un sentiment diferent i en cada composició s'havia de fer servir el més adient.

El cristianisme ve penetrar a Catalunya a l'època dels visigots i aleshores Tarragona es va convertir en la província eclesiàstica més important després de la Bètica. La primera pràctica musical dels cristians sorgeix de Pacia, bisbe de Barcelona des de l'any 360 fins al 390.

El document més antic de música religiosa a Catalunya conté les disposicions del Concili de Girona celebrat l'any 517. En aquestes es deia que a tota la província tarraconense s'havia de fer allò que és d'ús comú pel que fa a l'ordre de la missa i també del cant.

L'organització de la interpretació i de l'ensenyament de la música religiosa fou estructurada des del començament del segle X i a Europa no es coneix cap altra notació musical anterior al segle IX.

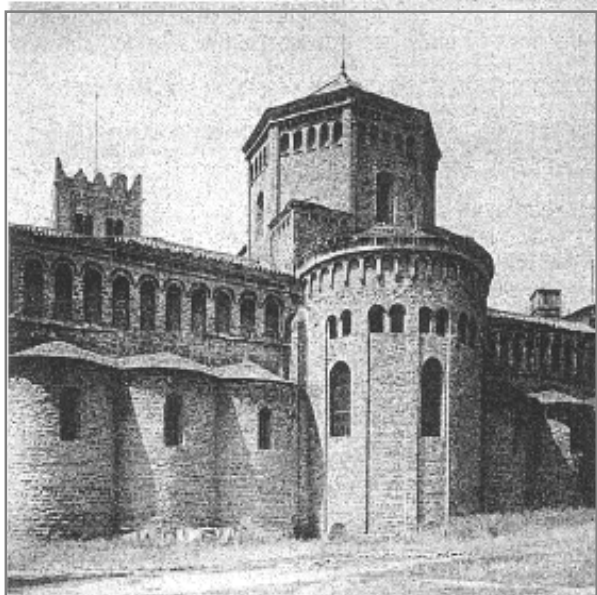
Els millors manuscrits són des del segle IX al XII i en ells poc a poc es van precisant l'entonació de les notes musicals gràcies a unes línies, precursors de la pauta musical.

El manuscrit musical més antic conservat a Catalunya és << Surgite, sancte Dei >> que sembla que fou escrit per ser cantat amb motiu de la consagració de l'església del castell de Tona el 13 de gener del 888.

Cant Gregorià

A Catalunya la transmissió dels textos musicals va començar a partir del segle X gràcies a una primitiva notació musical catalana derivada de la centroeuropea.

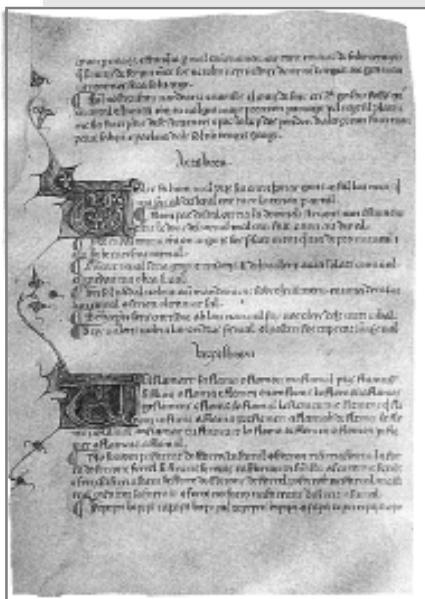
Santa Maria de Ripoll

Una de les formes musicals més importants d'aquest període és el drama litúrgic basat en el teatre medieval. A Catalunya, els dos drames conservats amb música, un total i l'altre parcialment, són del segle XII i es roben al museu episcopal de Vic de la catedral de la qual procedeixen.

El monestir de Santa Maria de Ripoll, gràcies als contactes amb els grans centres litúrgics francesos (Sant Pèire de Moissac, Sant Marçal de Llemotges, entre altres) va elaborar un repertori litúrgic i es va convertir en el centre musical més important del país d'aquesta època.

Un altre monestir important va ser Sant Cugat del Vallès, cèlebre pels seus còdex i per la producció de Pere Ferrer, monjo i compositor.

Pel que fa a la música profana podem dir que hi havia grans diferències respecte de la religio-
sa. No feien servir el llatí, sinó les naixents llengües vulgars: el provençal, el francès... el ritme era molt més marcat que el gregorià i era acompanyada de diversos instruments.

Pàgina del «Cançoner Gil»
Que conté, entre d'altres, composicions
D'En Guillem de Cervera.

Era una música composta generalment pels trobadors i transmesa pels joglars i la majoria d'aquestes cançons eren de tema amorós.

Alfons I de Catalunya, dit el Cast o el Trobador, va regnar des de 1162 fins al 1196. Fill de Ramon Berenguer IV, comte de Barcelona, utilitzava les composicions poètico-musicals per als seus objectius polítics, especialmet contra el comte Ramon V de Tolosa.

Un altre rei que va utilitzar la poesia per fer triomfar la seva política va ser Pere II de Catalunya, dit el Gran, que va regnar des de 1276 fins a 1285. Adscrit a la seva cort hi havia Guillem de Cervera que comptava amb una gran producció poètico-musical i va ser un dels darrers trobadors.

Els dos únics trobadors catalans dels quals s'han conservat melodies són Berenguer de Palou amb obres com *Bonda dona* i *al meu semblan*, entre altres i Ponç d'Horta amb una obra: *Aissí com les naus en el mar*.

Per últim, hi havia els joglars amb la missió de divertir la gent de totes les classes socials. Transmetien les obres en recitat cantat, o bé en cant com en el cas de les obres dels trobadors i van ser molt estimats a la cort catalano-aragonesa, com ho demostren els llibres de la conselleria.

Pintura mural d'un joglar (s.XIII)

Com de costum vàrem sortir de la plaça de Catalunya, aproximadament a les 9.15 hores del dissabte 10 de novembre del 2001. Les prediccions dels meteoròlegs no eren gaire bones, però lluía un bon sol al moment de la marxa...

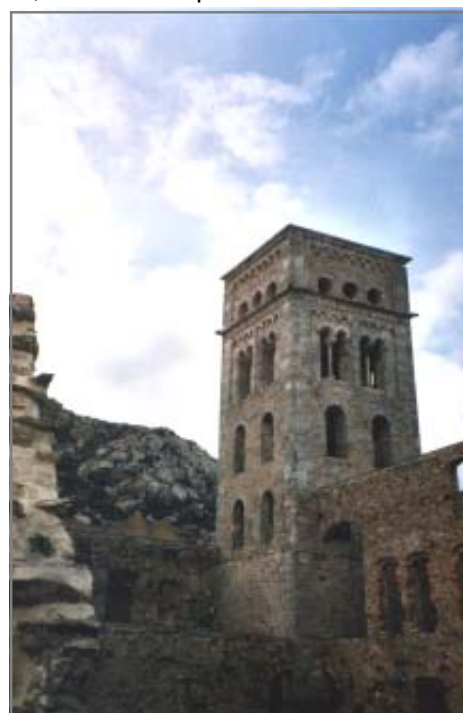
Aquesta vegada l'autocar gran turisme anava ple a vessar, 35 viatgers disposats a traslladar-se a un dels Monestirs més emblemàtics del nostre país: el de Sant Pere de Rodes, dins el terme del Port de la Selva (Alt Empordà), en un vessant de la muntanya de Verdera.

La visita de l'Institut valia la pena, no tan sols pel Monestir benedictí, sinó per les meravelloses vistes de que vàrem poder gaudir, sobretot la magnífica panoràmica del Cap de Creus.

El camí, ple de dòlmens, ens portà, després d'una breu parada, fins l'aparcament distant uns 15 minuts del Monestir que vam tenir que fer a peu. Això és una cosa que si les administracions volguessin es podria arreglar, doncs algunes persones els hi costa molt fer la caminada. Al baixar del cotxe ens varen "presentar" la famosa tramuntana que bufava

amb totes les seves forces, acompanyades pel fred. Suposem que com el Monestir era un lloc de pelegrinatge, segles enrera, (ara no hi ha ningú), molts pelegrins s'omplirien les butxaques de pedres per "Allò que el vent s'endugué".

Sant Pere de Rodes és un Monestir esplendorós del que tan sols se sap la data de fundació per una llegenda-història que en parla de l'any 610. El claustre inferior i més antic és únic per les seves particulars característiques, s'ha trobat a sota del claustre superior, perquè en les obres d'ampliació el van soterrar per fer-hi un altre de més gran.

La seva església està considerada també única dins de l'arquitectura del romànic català i pertany al segle XI. La curiositat ens va fer preguntar a la simpàtica i competent guia que l'Institut va contractar, Na Sònia Masmartí, perquè en un lloc hi havia finestres i a l'altre no. La resposta va ésser molt lògica: les parets del Nord, no en tenien per la tramuntana.. Com dic abans, la visita va ser molt completa i ben explicada, inclòs el que molts no sabíem: que la UNESCO prohibeix la reconstrucció de monuments.

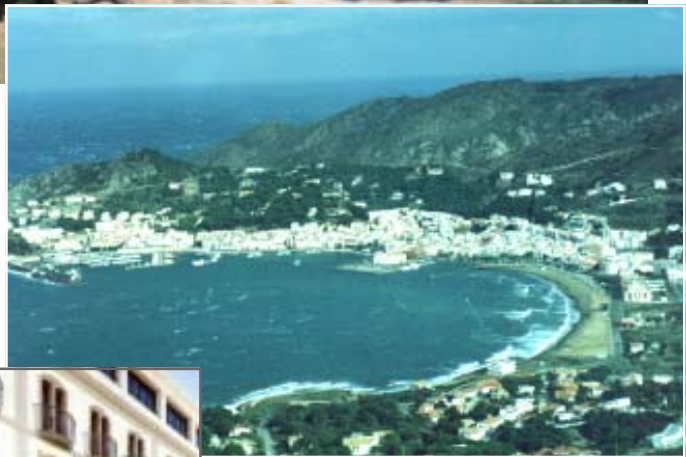

Els últims membres de la Congregació van sortir del Monestir l'any 1798 i des de llavors els seus tresors es van "perdre" i el Monestir quedà a disposició de l'oblit. Per això podem dir que els Estaments Oficials no han respectat gaire un Monestir tan emblemàtic com el de Sant Pere de Rodes. Reconstrucció és una cosa, restauració com cal és una altra. Per fortuna sembla que ara la cosa pot canviar.

Sobre les 14.30 hores, més o menys, ens traslladàrem fins al Port de la Selva, tornant a gaudir de meravelloses vistes. L'arribada a l'HOTEL PORTO CRISTO, va alegrar a tots, doncs la gana, el fred i la tramuntana, feia que desitgèssim arribar al restaurant. Allí ens estava esperant el Director de l'Hotel, el Sr. En Miquel López que ens va atendre amb un excel·lent servei. Des d'aquestes pàgines el nostre agraïment.

Després d'un bon dinar i dels acostumats brindis amb cava, començaren els discursos precedits d'una sorpresa que no constava en el programa: una interessant demostració de telepatia del PROFESSOR MARÍN, el qual amb els ulls tapats amb esparadrap i una compacta bufanda, va sortir del menjador, després de distribuir tres objectes i dir-li a una senyora del grup que es fixés on els amagaven. Després

tornà a entrar i sense canviar una sola paraula amb la senyora, tan sols per telepatia, com li havia dit abans, va anar descobrint els amagatalls, sense fallar ni un. Si haguéssim de posar el Currículum del Professor Marín, aconseguit mitjançant la seva llarga i interessant trajectòria professional i humana en el Cartulari, el necessitariem tot.

A continuació es va parlar de moltes coses interessants, entre les quals destacarem un possible viatge a Egipte a preus molt assequibles, doncs Barcelona i El Caire estan agermanades. També es parlà del Machupichu (Perú); això és més difícil, però no impossible. Es van anunciar també les Conferències i col·loquis que té preparada l'ASSOCIACIÓ HISPA-NO EGÍPCIA.

El que sí serà un fet és el sopar de Germanor que pels volts de Nadal celebrarà l'Institut, per lliurar-vos el **CARTULARI** i desitjar-vos no tan sols unes **BONES FESTES**, sinó un comiat a la vella pesseta i una benvinguda al jove Euro.

Sense novetat arribarem a la plaça de Catalunya.... on ja no bufava la tramuntana.

Fins la propera, amics.

LLUÍS GOBERNA I CASACUBERTA

Fotografies del Monestir i Dinar a El Port de la Selva

Reportatge fotogràfic: Lluís Teruel i Lluïsa Goberna

HISTÒRIA I LLEGENDES de SANT PERE DE RODES

Llegenda - història, sobre la fundació de Sant Pere de Rodes

L'any 610 el papa Bonifaci IV, veient la imminent invasió dels perses a la ciutat de Roma, ordenà a tres monjos que segons les cròniques es deien Epicinio, Fèlix i Ponce, que s'enduguessin les valuoses relíquies de **Sant Pere**, el cap i el braç dret, a un lloc segur fora de l'abast dels perses.

Els monjos s'embarquen en un vaixell i arriben a la península ibèrica, desembarcant en un indret de la costa, en un port anomenat **ARMEN RODES**.

Passats 3 dies i després de descansar van a buscar un lloc idoni per amagar les relíquies. Pujant per la muntanya que avui es diu Verdera, van trobar una font d'aigua fresca i clara que es diu el "Raig" i a prop d'allí, una cova. Veient que el lloc era prou bo per guardar les relíquies, les van amagar. Van tancar l'entrada de la cova i se'n varen tornar cap a Roma.

Passat el temps i estant ja Roma fora de perill, van decidir tornar a buscar les preuades relíquies, però no van poder trobar la cova. Van passar molt de temps buscant-la, però havia desaparegut.

Amb els anys i després d'infructuosa recerca, un dia de sobte es van trobar davant de la cova com si hagués aparegut de cop.

El Papa, veient aquest fet, va considerar que les relíquies havien de quedar-se en aquest indret i fundar un temple dedicat a Sant Pere.

La cova es "localitza", sota l'altar del Monestir.

Montanya de Verdera (al fons Port de la Selva)

La procedència del nom de **RODES**, es creu que pot venir dels Grecs que arribaren de Rodes i que van fundar Roses.

Simbolisme

L'església està representada **SIMBÒLICAMENT** per la **Creu de Crist**. Per la finestra de l'altar, a l'Est, que representa el cap de Crist, surt el Sol, i simbolitza el començament de la vida, i es posa per l'Oest, representant els peus de Crist, o sigui el final de la vida, la mort.

Detall de l'Església

La finestra de l'altar, orientada a l'Est, està inclinada cap a la dreta, en lloc d'estar recta. Quan surt el sol, des del **Cap de Creus**, entra la llum exactament per aquesta finestra. Per això es creu que sigui deguda aquesta inclinació.

A l'antic claustre, hi ha un fresc representant la **Crucifixió de Jesús** i els lladres a la Creu. És un dels pocs murals en què es representa un soldat amb una porra, trencant les cames als lladres, fins que morien. No es considera una representació molt freqüent i per això, encara és més valuós.

Segons un mapa de Ptolomeu, datat en el segle II de la nostra era, ja existia en el lloc en el qual s'aixecava el Monestir, un temple pagà, erigit en honor de la **VENUS PIRENAICA**.

Fresc representant la Crucifixió de Jesús

Accepta aquest conte, sense més importància que l'espontaneïtat d'un moment.....

En qualsevol país, en un passat llunyà, vivia un príncep encisador. Tothom l'estimava, perquè era gentil i bo amb la gent, no s'aprofitava de la seva posició i si era necessari posar-se al costat dels pobres ho feia fins i tot participant activament en aquest ajut.

Però el país, malgrat tot això, no sortia endavant i el príncep tampoc era feliç; sempre tenia una ombra de tristesa en els seus ulls. Quina era la causa?. La causa era la nit, doncs aquesta imatge que durant el dia era tan estimada, tan admirada, tenia la seva part fosca.

Quan tombava la nit, llavors es transformava en un ésser deforme, embrutit i animalitzat, amb els seus instints fora de control. Tota la tasca que duia a terme durant el dia, la feia malbé durant la nit.

Gaudia al veure la seva pròpia degradació i la dels demés; si durant el dia comprenia els sentiments del seu poble i els ajudava, per la nit degradava aquests sentiments i així durant totes les nits de la seva vida, desfeia tot el que durant el dia construïa.

Aquest patiment era el que reflectien els seus ulls sempre, però només ell sabia d'aquest malefici que pesava sobre d'ell.

Una nit en una de les seves fosques sortides, es va trobar de cop amb una imatge inesperada, la d'un vell, amb una llarga túnica grisa i la barba i els cabells llargs i blancs.

De sobte es va quedar parat per l'estranya aparició. El vell li va preguntar qui era i el príncep li va explicar tota la seva història, doncs ell en tot moment, fos de dia com de nit, era conscient de les seves dues personalitats.

CONSCIÈNCIA

El vell se'l va escoltar en silenci i quan acaba-

bà li va preguntar, ets feliç amb les teves dues personalitats? no!, li va contestar el príncep, doncs de dia me'n recordo de tots els meus actes durant la nit i m'horroritzo. Només m'obsessiona la idea d'arranjar tot el que he destruït. Per la nit, quan dintre del meu cos i instints d'animal, penso en el que sóc de dia, sento una gran tristesa, al veure en el que em converteixo, quan els més baixos instints em dominen.

El vell li va dir, et donaré tres pedres i podràs escollir una de les tres.

La primera, seguiràs igual que ara, però durant el dia no te'n recordaràs del que fas per la nit i no patiràs recordant els horrors.

La segona, seguiràs sent igual, amb les dues personalitats descoblades, però quan surtis de nit i estiguis donant pas a la teva part més fosca, no tindràs consciència que de dia ets una persona constructiva i no sentiràs tristesa, fruiràs al màxim, en portar a terme els teus desitjos.

La tercera, et traurà el malefici i tornaràs a ser tu mateix, però llavors no tindràs el plaer de ser el centre d'atenció, de rebre l'admiració dels teus súbdits, perquè ja no tindràs la necessitat de reconstruir i ajudar en la mida tan obsessionant, perquè ja no destruiràs. I per les nits, tampoc tindràs el plaer morbós que trobaves en les teves accions animalitzades.

L'opció a escollir es tota teva, però una vegada escollida una de les pedres, pensa que les altres quedaran sense poder.

Només una última cosa a dir-te:

El final de la teva història, el tens TU a les teves mans.....dins teu !

Lluïsa Goberna

Racó de Poesia

UN SOMRIURE

Un somriure costa poc,
però val molt.
Qui el dóna és feliç
i qui el rep l'agraeix.

Dura sols un instant
i el seu record, a vegades
perdura per tota una vida.

No hi ha ningú tan ric
que no el necessiti
ni ningú tan pobre
que no el pugui donar.

Produeix felicitat a la llar,
prosperitat en els negocis i és
contrasenya entre els amics.

És descans per al cansat,
llum per el desil.lusionat,
Sol per al trist
i antídote per als problemes.

No es pot comprar
ni demanar prestat,
pendre o robar-lo;
serveix només com a regal.

I ningú necessita tan
d'un somriure com qui
es va oblidar de somriure.

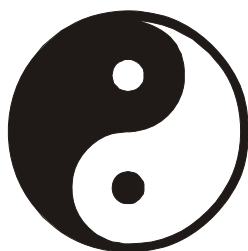
Somriu sempre, perquè el somriure
és el millor regal
que podem rebre i
el millor que podem oferir.

Si amb les presses m'oblido
de donar-te un somriure, disculpa'm:
Tindries la bondat de
donar-me un dels teus?
Perquè un somriure és la
millor cèdula d'identitat
per a caminar per la vida.

FELY

Traduït de l'original en castellà.

LLIBRERIA KARMA

**LA MILLOR EXPOSICIÓ
DE LLIBRES
I ARTICLES ESOTÈRICS**

**VENDA A
L'ENGRÒS I DETALL**

CONSULTORI DE TAROT

*No adivinem res.
Davant del problema a solucionar, les
cartes assenyalaran diferents camins a
seguir. Vostè escollirà...*

**Avda. Del Paral·lel, 143
08004 BARCELONA
Tel. 93 325 79 88
Fax 93 228 98 77**

Metro: Línea 3 (Verda)
Parada: 'Poble Sec' Sortida Manso
Boca: Teodora Bonaplata
Autobusos: 38-55-57 i 91
Horari: 9,30 a 14,00 h. i de 16,30 a 20,00 h.
Dissabte: de 10,00 a 14,00 i de 17,00 a 20,30 h.
1 hora gratuïta per als nostres clients.

P Tamarit, 104
Rocafort, 12-14

PASSATEMPS L'EMBOLIC DE LLETRES

LOCALITZEU 10 NACIONS D'ÀFRICA

A	E	N	I	U	G	O	U	Y	T	H	J	K	L	M	A	L	A	W	I	O	P	L	N	J	S	M
W	P	G	H	J	K	L	N	P	O	I	U	Y	T	R	C	V	B	N	G	P	D	F	G	E	I	E
P	D	F	G	H	J	K	L	Ñ	Ñ	D	B	N	M	K	L	V	D	O	P	D	F	G	J	L	W	F
L	A	G	E	N	E	S	P	A	T	R	G	U	L	O	G	H	T	P	D	F	G	H	J	K	L	L
F	G	T	U	N	I	S	I	A	O	P	A	S	F	A	L	G	E	R	I	A	N	P	M	N	U	T
Q	W	E	R	T	Y	H	N	M	K	L	O	P	N	L	K	H	G	L	N	S	D	F	G	O	I	F
E	G	I	P	T	E	O	P	S	D	F	G	H	J	K	L	N	P	H	L	O	N	P	G	X	N	I
X	H	J	K	S	U	D	A	F	R	I	C	A	J	V	B	X	C	M	U	I	O	P	X	C	H	L
E	R	T	W	Y	W	W	U	I	H	J	K	L	Ñ	P	H	G	V	D	B	P	R	T	U	I	O	I
D	F	B	N	M	L	X	Z	M	A	R	R	O	C	H	I	J	H	K	L	M	E	K	L	F	G	T
Z	X	C	V	B	N	M	L	Ñ	K	J	H	G	F	D	O	L	P	N	S	D	F	G	K	N	O	P
C	G	J	K	T	A	N	Z	A	N	I	A	Q	W	E	R	T	Y	U	I	O	P	A	S	D	F	H

Pau

Pau

Pau

Pau

Pau

Pau

Pau

Pau

Pau

Pau

Us desitgem un
millor 2002
BONES FESTES!

